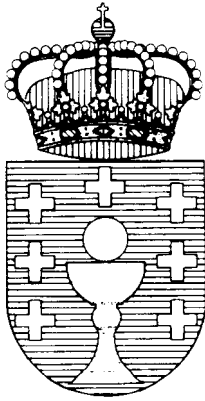

DIARIO DE SESIÓNS

PARLAMENTO DE GALICIA

II LEXISLATURA

Presidencia do Excmo. Sr. D. Tomás Pérez Vidal

Sesión Plenaria n.º 114

Celebrada o martes 14 de marzo de 1989

ORDE DO DÍA

Punto único: Debate de política xeral sobre a situación actual e as perspectivas de futuro de Galicia.

(Continúa a Orde do Día no Diario de Sesións núm. 115, do mércores 15 de marzo de 1989).

SUMARIO

<i>Ábrese a Sesión ás doce e trinta e cinco minutos da mañá.</i>	<i>Suspéndese a Sesión.</i>
<i>O señor Presidente rógalle ó señor Secretario que dea lectura da Orde do Día e da comunicación de inasistencias xustificadas. Así o fai o señor Secretario (Núñez Carreira) .</i>	<i>Reanúdase a sesión.</i>
<i>Antes de entrar na Orde do Día, o señor Presidente pronuncia unha declaración institucional.</i>	-Debate de política xeral sobre a situación actual e as perspectivas de futuro de Galicia.....páx. 7767
<i>Tódolos señores Deputados, postos en pé, cantan o himno galego).</i>	<i>O señor Presidente da Xunta (González Laxe) informa á Cámara deste punto único da Orde do Día.</i>
<i>O señor Presidente suspende a Sesión ata as cinco da tarde.</i>	<i>O señor Presidente suspende a Sesión ata mañá ás cinco da tarde.</i>
	<i>Suspéndese a Sesión.</i>
	<i>Eran as seis e trinta minutos da tarde.</i>

Abrese a Sesión ás doce e trinta e cinco minutos da mañá.

O señor PRESIDENTE: Señoras e señores Deputados, no momento da inauguración oficial da nova sede parlamentaria, procederase á execución do himno galego. (Así se procede).

O señor PRESIDENTE: Rógolle ó señor Secretario que dea lectura á Orde do Día e á comunicación de inasistencias xustificadas.

O señor SECRETARIO (Núñez Carreira): A Orde do Día da Sesión é a seguinte:

Punto único.

-Debate de política xeral sobre a situación actual e as perspectivas de futuro de Galicia.

Non hai comunicación de inasistencias.

O señor PRESIDENTE: Señorías, o Parlamento de Galicia adoptou, na derradeira Sesión Plenaria celebrada no nobre salón artesoadado do Pazo de Fonseca, a declaración segundo a cal, desde o día 24 de febreiro de 1989, esta Cámara ten a súa sede no Pazo que agora ocupamos.

Esta Sesión Plenaria que iniciamos é, pois, a singular ocasión na que os representantes do pobo galego nos reunimos por primeira vez neste Salón, escenario, desde hoxe, das nosas deliberacións e dos nosos acordos. E este un momento de ledicia para felicitármonos, pero tamén unha oportunidade única para reflexionar sobre a propia función parlamentaria. Debo, non obstante, co permiso das Súas Señorías, manifestar, en nome da Mesa e no meu propio, o noso recoñecemento e gratitude a todas aquelas persoas que, dun xeito ou doutro, contribuíron a facilita-la nosa presenza aquí: ós funcionarios da Cámara, que, cun

comportamento exemplar, conciliaron as dificultades e molestias dunha mudanza coa continuidade do seu traballo, mantendo a eficacia que os caracteriza; ós Deputados e Grupos Parlamentarios, que veñen desenvolvendo o seu labor cunha transitoria precariedade de medios; e ós Deputados, membros da Mesa da I Lexislatura que, baixo a presidencia do finado don Antonio Rosón, principiaron as xestións para a dotación da nosa sede.

O dispor dunha sede definitiva ten, Señorías, unha grande transcendencia e unha indubidable importancia política. O Parlamento, para desempeña-las súas funcións con coherencia e eficacia, necesita contar con medios humanos e materiais suficientes. A sociedade galega demanda desta Cámara, cada día máis, tanto a creación de normas axeitadas a unha realidade en continua transformación coma un control estricto da acción executiva da Xunta de Galicia. De aí que nesta Lexislatura a Mesa do Parlamento, ademais de atende-los asuntos de carácter ordinario, concentrase os seus esforzos en dota-lo Parlamento dunha sede que lles permita a Deputados e Grupos Parlamentarios desenvolve-la súa función coa independencia que esixe o seu mandato representativo.

A sede parlamentaria, Señorías, dada a natureza e continuidade das nosas funcións, debe reunir características moi singulares. O Parlamento é un espacio público no que deben estar sempre presentes os intereses da sociedade, que, constituída periodicamente en corpo electoral, nos outorga non só unha dignidade, senón que nos esixe a responsabilidade do exercicio dunha función pública e, consecuentemente, controlada. O Parlamento é, ademais, un espacio plural no que habitan e traballan Deputados de distintas ideoloxías, un espacio libre onde se garanten as mellores condicións para a expresión, defensa e debate das ideas propias, un espacio convivencial onde todos debemos conducirnos de acordo coa

cortesía parlamentaria e segundo a norma do respecto ó discrepante. Por último, o Parlamento é un espacio aberto e permeable para os cidadáns, polo que debe fuxir de calquera tentación elitista, establecendo unha relación dinámica coa sociedade galega.

Este edificio, Señorías, reúne condicións abundas para converter, pouco a pouco, nunha realidade todas estas consideracións. Como ben público que é, debe permanecer coas portas abertas e, co traballo de cantos nel habitamos, facilita--la consolidación do Parlamento como espello da sociedade galega e punto no que conflúe a política do noso país.

Iniciamos agora un Período de Sesións particularmente duro pola proximidade da convocatoria electoral e por se estaren a tramitar iniciativas lexislativas de considerable importancia. Ambalas dúas circunstancias vannos esixir, quizais, maior adicación ás nosas tarefas e, se cadra, maior prudencia no desenvolvemento das nosas funcións. Pero debemos felicitarnos porque esta sede nos permitirá traballar arreo e con maior eficacia.

E, alá polo final do Período de Sesións, seguro que atopamos un oco para inaugurar, coa solemnidade que merece a institución e a ledicia de te--lo noso deber cumprido, a sede definitiva do Parlamento, que, por ser dos galegos, é de Galicia.

Moitas grazas.

(Aplausos)

Señorías, suspéndese a Sesión ata as cinco da tarde.

DEBATE DE POLÍTICA XERAL SOBRE A SITUACION ACTUAL E AS PERSPECTIVAS DE FUTURO DE GALICIA.

O señor PRESIDENTE: Continúa a Sesión.

Ten a palabra o Excmo. señor Presidente da Xunta.

O señor PRESIDENTE DA XUNTA (González Laxe): Señor Presidente, señoras e señores Deputados: hoxe é o día no que, por vez primeira, se reúne este Parlamento para realizar un debate sobre o estado da Autonomía de Galicia.

Por vez primeira un Goberno Galego toma unha iniciativa deste tipo e, aínda que se poida dicir que así lle damos cumprimento a unha previsión lexislativa, tampouco se pode esquecer que a reforma da Lei da Xunta e do seu Presidente foi debida a un proxecto do Goberno que presido.

Nunca se reuniu o Parlamento para debate--los problemas de Galicia nunha Sesión coma esta, pois é por iniciativa do propio Goberno Galego que eu presido.

Xa que logo, queremos que a explicación e os debates sobre a problemática e os horizontes de Galicia se traten con racionalidade, en profundidade e con rigor.

Non vale, a estas alturas da Autonomía de Galicia, falar de abstraccións nin fuxidas cara a adiante.

Cómpre poñe--los alicerces do que é, do que somos, nesta terra.

Estamos convencidos de que este debate non só servirá para poñer de manifesto cales son as inxedanzas deste país, senón que tamén ha servir para xerar unha conciencia colectiva que o pobo de Galicia está reclamando dos seus gobernantes e dos seus representantes.

Hoxe estamos aquí, neste Parlamento, os representantes da sociedade galega, os representantes do pobo elixidos democraticamente. Estamos aquí para debater e para fixar cales son as nosas posicións e, sobre todo, estamos para abri--los horizontes e darlles solucións ós

nosos problemas.

Estamos convencidos tamén de que, neste debate, os cidadáns do noso pobo poderán coñecer de forma clara, de forma nítida e de forma rotunda como está a nosa Comunidade Autónoma, cales son os avances que se produciron na mesma e cales son as perspectivas de futuro que se albiscan dun xeito esperanzador e positivo.

Quero transmitirilles a tódolos Deputados, a toda a sociedade galega, a convicción e a firmeza dun Goberno que xa ten moito avanzado no proceso da modernización e do progreso, e que está disposto a explicar--los avances da súa xestión e mailos seus proxectos.

Un Goberno que, unha vez que poidamos retomar--lo pulso deste país, será quen de ofrecer unha resposta axeitada naqueles temas que restan aínda por estudar en profundidade. En todo caso, eu teño a certeza de que o meu Goberno, o conxunto do meu Goberno e as forzas políticas que o apoian, están en condicións de ofrecer solucións correctas, solucións atinadas e solucións de futuro.

E lóxico que nun debate desta categoría teñamos que falar primeiro do punto de partida para seguir, despois, coa exposición das nosas formulacións e obxectivos, a fin de comproba--los resultados obtidos e, por último, os horizontes que se presentan.

Hai dezoito meses que un grupo de Deputados asinou unha moción de censura. Foi unha moción de censura constructiva e deu lugar a un cambio de Goberno. Dezoito meses, polo tanto, de traballo profundo, de traballo serio, de traballo que xerou, en definitiva, unha conciencia positiva no noso pobo.

Pero naquel tempo podíamos afirmar que a situación de Galicia non era correcta, non era boa: tiña unha forte desvertebración territorial e había evidentes diferencias

entre os cidadáns no tocante á calidade de vida e ó seu benestar. Había discriminacións evidentes no marco social e no marco cultural.

Sen embargo, aínda hai quen se empeña --polo menos observámolo nestes días-- en voltar a tempos pasados e ollalo todo coa nostalxia do pasado, confundindo tradición con inmovilismo.

Quérennos convencer de que calquera tempo pasado foi mellor e seguramente así foi no seu caso, pero non para os que sempre defendemos unha democracia, unha autonomía e, xustamente, o benestar de tódolos galegos.

Esas políticas de ir e vir, esas políticas que miran cara a atrás, non son nada oportunas. Chama a atención, se volvemo--la mirada uns anos atrás, comprobar que tiñamos un país desprovisto de iniciativas, carente de ilusión, un país orfo de criterios e unha política desdebuxada na súa concepción.

Unha política desprovista de iniciativas, porque non se vía cales serían as futuras liñas de actuación. Sen ilusión porque a sociedade estaba a palpar tódolos días como os labradores, como os agricultores, se vían na obriga de saír ás propias estradas, como os mariñeiros protestaban, como os obreiros reclamaban accións de urxencia e como os homes da cultura demandaban unha actuación importante.

Era un país que, no terreo social, estaba cheo de conflictividade e ata certas cidades estaban como encol dun polvorión coa mecha acesa.

O número de horas perdidas eran altas, as folgas moi superiores ás do resto de España e, en definitiva, tiñamos un país ó que lle faltaba o norte, ó que lle faltaba iniciativa, ó que lle faltaba un criterio.

Hoxe, dezoito meses máis tar-

de, os Partidos que no seu día apoiaron a formación dun Goberno tripartito están convencidos de que aquela decisión foi correcta. E non só polas accións que durante este tempo se levaron a cabo, senón tamén polo clima que, no noso país, está hoxe a merecer--la nosa actuación.

Un clima, unha actitude e un comportamento que está xerando maiores expectativas, maior ilusión e, sobre todo, perspectivas de futuro, un futuro no que todos temos confianza.

Neste contexto, voltar á política do pasado só serviría para a nostalxia e mailo inmovilismo.

Porque do que todos estamos convencidos é de que temos un importante potencial endógeno e, sobre todo, un importante capital humano. Potencial endógeno para desenvolver--las nosas perspectivas e capital humano porque a cidadanía de Galicia, as nosas mulleres e os nosos homes, teñen capacidade de futuro e unha visión decisiva do porvir. Entendido isto, nós sabiamos que cumpría darlle un novo impulso a Galicia para lles facer fronte ós desafíos e non chegar tarde á nosa cita coa historia.

Había, denantes da constitución deste Goberno, moitísima verborrea estéril, moita fragilidade no discurso, excesiva vulnerabilidade política e, tamén, por que non dicilo, moita hipocresía.

Fronte a todo iso houbo que traballar arreo en tódalas direccións, como se principiásemos en termos non positivos nin case neutros, senón negativos.

E fixemos realidade o comprometido no noso programa común, desenvolvendo todos e cada un dos puntos expostos e aprobados por esta Cámara hai dezoito meses. Porque consideramos que era posible, factible e viable un programa de Goberno que non fose outra cousa que un programa do pobo galego, un programa para

o pobo galego e non un programa enviado polas connotacións particulares dun Partido político concreto.

Desmostramos que iso é factible, pero aínda falta moito por percorrer: a construción dun país non remata nunca, pero alomenos estou en condicións de afirmar que fixemos realidade aquel compromiso acadado hai ano e medio.

Tamén se falaba e discutía, daquela, sobre cales serían os impactos negativos da nosa entrada na Comunidade Económica Europea. Pois ben, non foron nin tan desfavorables como dicían os profetas do catastrofismo, nin desde logo tan satisfactorios como para chegar á conclusión de que xa podemos baixala garda.

Hoxe, os gandeiros cobran máis ca nunca na súa historia polo leite que venden, pero non por iso deben face--las contas da leiteira. Os industriais atopan cada vez máis mercados, pero non por iso deben deixar de buscar outros, por se acaso perden algún dos conquistados. Os armadores teñen ben gañada a batalla dos mares, pero tampouco deben darlles tregua ós posibles adversarios. E os profesionais, os homes e as mulleres do sector servizos, teñen o camiño aberto para traballar noutros mercados, aínda que é ben certo que todos eles aínda non fixeron outra cousa que empezar a andar.

A verdade é que non faremos de Galicia un paraíso --iso só o fan os deuses--, pero tampouco un inferno, porque iso é cousa de demos. Agora, o que estamos a facer é traballar con máis seguridade, con arelas de saír a adiante, con rigor, con documentación, con seriedade. Europa non nos debe asustar e ha facilita--la nosa integración nun mercado no que é doado saír gañando, sempre e cando sexamos quen de sermos competitivos.

Hai dezoito meses, pois, había que poñer--las bases de partida sobre as que comenza--los pasos dun

novo Goberno.

Un Goberno que tiña, como tarefa inicial, xerar un clima propicio para a modernización e elimina--las tensións sociais existentes a favor do entendemento e da colaboración, o que significaba tamén promover iniciativas de futuro inmediato para accelera--la confianza en nós mesmos e, deste xeito, recupera--la ilusión para demostrármonos do que somos capaces.

Hoxe, esas condicións danse no noso país. A conflictividade social diminuíu, o clima de colaboración, cooperación e imprímelle está facilitando a negociación e imprime un novo rasgo á actuación gobernamental. Os criterios adoptados polo meu Goberno van sempre guiados pola obxectividade, polo rigor e pola racionalidade. Pero, aínda máis, tentamos que a nosa acción teña sempre un gran contido social, para que o criterio social prime sobre o criterio económico, a fin de corrixi--las inxusticias de antes, as discriminacións de hai tempo e as desigualdades que aínda existen. Polo tanto, buscamos que ese clima de pacificación, de eliminación de tensións, sexa propicio para a modernización e maila recuperación da ilusión precisa que promova novas iniciativas de futuro.

Son obxectivos que queremos plasmar a través dunhas bases de partida que presentan tres grandes horizontes.

O primeiro, no plano económico, propiciando os investimentos e a participación social de tódolos axentes nas propias decisións que adoptemos. O segundo, no eido social, gañando en calidade de vida e benestar social para o conxunto da nosa sociedade. E o terceiro, no plano tecnolóxico, apostando pola innovación e polo futuro como elementos básicos do que significa o próximo século XXI.

Mais, se esas eran as bases de partida, é lóxico que hai que definir un modelo para avanzar. Se Ga-

licia estaba como estaba hai dezoito meses e puxemos en marcha un gran modelo, guiado por grandes criterios, cumpría definir ese modelo chamado ó avance e á construción dun país.

Fundamentalmente para avanzar, Señorías, necesitábase iniciativa, confianza e firmeza.

Iniciativa para levar a cabo os proxectos, para que non houbo nin parálise nin inercia negativa, senón iniciativa do propio Goberno para adiantarse a tódolos acontecementos e dar respostas axeitadas a todas cantas consideracións demande o país.

Confianza nos propios criterios do Goberno, na propia actuación gobernamental, no seu propio diagnóstico e análise da situación, a fin de se situar con firmeza ante a acción propia, os seus propios feitos, as súas propias declaracións.

Por iso, para poñer a funcionar áxil e eficazmente unha Administración Autonómica, había que demostrar eficacia, había que presentar proxectos lexislativos en resposta ó amplo abano das posibilidades inmediatas. Cumpría, asemade, discutir--los criterios precisos cos axentes económicos e sociais e negociar coa Administración Central e outras Administracións como as Locais, con firmeza, sen ceder nas posicións que son propias de Galicia, que son propias da Autonomía, que son propias do Goberno Galego.

Demostrar esa eficacia, presentar produtos lexislativos que compoñan e dean consistencia a ese abano de grandes posibilidades que ten hoxe o noso Estatuto, viñan se--las accións lóxicas e inherentes a un xeito de gobernar diferente do que estabamos afeitos en Galicia.

Pero, así mesmo, había que establecer criterios ou prioridades do Goberno con elementos característicos do noso estilo de gobernar; con actitudes firmes, baseadas

no propio convencemento; directrices nidas, para que as coñeza a sociedade galega; equilibrios territoriais para evita--las diferencias; harmonía entre os axentes económicos e sociais, para acadar un clima de pacificación; unha cohesión da propia sociedade, unida nese gran proxecto estratéxico que ten Galicia e o Goberno que eu presido.

O Goberno tripartito traballa niso, procura ese novo estilo e está a dotar tódolos colectivos e a propia Administración Autonómica dos medios precisos para participar.

Eu estou convencido de que eses principios básicos para avanzar xa están logrados, que servirán de base institucional e, sobre todo, que son invulnerables para o futuro, porque estamos avanzando sen retroceder. Xa foi unha conquista gañada ó tempo histórico pasado, e a sociedade ten hoxe esas premisas que serán para sempre e ningún llas vai quitar.

O noso modelo para avanzar é algo así como unha ferramenta ou, mellor, como cando un emprende unha viaxe e ten que lle facer unha revisión ó automóbil: comprobar se o carburador está limpo, examina--las buxías, medi--la presión dos pneumáticos, proba--las luces, porque o coche que nós collemos hai dezaoto meses, señores Deputados, non estaba en condicións, e necesitaba unha fonda reparación para poñelo a andar e camiñar cara a ese horizonte que logo relatarei.

O Goberno Galego nin sequera sabía o patrimonio que tiña e hucbo que inventariar e cataloga--los nosos bens. Tampouco sabiamos que estaban sen pagar certos compromisos dos anos 86 e 87, e que había 4.500 contratados laborais agrupados en máis de 300 colectivos, con distintos convenios. Cumpria poñer a andar unha Administración Autonómica. Sabiamos tamén que había leis aprobadas, pero sen desenrolar e, polo tanto, o abano das posibilidades estatutarias estaba aínda incomple-

to. Sabiamos que os presupostos económicos de Galicia nunca se aprobaban no seu tempo e, así, había unha certa disfuncionalidade e un certo retraso. Ou, como diría o mecánico que arranxou o coche, as ferramentas estaban cheas de ferruxe, moitas delas oxidadas.

Logo de poñer en marcha o vehículo, nós pensamos neste intre que hai certos compromisos que xa están gañados e que hoxe son patrimonio dos galegos. Con iso quero dicir que o esforzo do Goberno que eu presido está xa á disposición da nosa sociedade, como algo gañado, como algo que xa é propiedade e patrimonio dela mesma.

O proceso autonómico recuperou a súa marcha, non só pola aprobación da Lei da Función Pública, que recolle criterios de profesionalización, racionalización e integración, ou pola creación da Escola Galega da Administración Pública, ou o acordo entre a Xunta e as centrais sindicais, ou o convenio único e laboral para os funcionarios, que rachou cunha situación anterior na que había ata trinta convenios diferentes e 300 categorías, que foron reducidas a 7.

O proceso autonómico, pois, recuperou a súa marcha e xa dispoñemos dunha Administración Autonómica en boas condicións. Resta aínda continuar co desenvolvemento desa Lei da Función Pública, de maneira que estamos en condicións de presentar, a finais de ano, unha oferta pública de emprego por parte da propia Comunidade Autónoma.

Outro compromiso gañado é a dinamización da actividade do Goberno na vida parlamentaria.

Saben as Súas Señorías que, entre os anos 86 e 87, este Parlamento aprobou 10 leis, e que nos anos 88 e 89 foron 15 as aprobadas e 6 as pendentes de tramitación. E dicir, que, con iso, a produción lexislativa viuse sensiblemente dinamizada baixo o mandato do meu Goberno.

Para o desenvolvemento dun país son moi importantes leis como a da Vivenda e do Solo, como a do Servizo Galego de Saúde, etc., que terán unha plasmación no Diario Oficial de Galicia. Pero a min, hoxe, o que xa me importa máis son as leis que están en tramitación, tres delas importantísimas para o noso desenvolvemento estatutario, como a Lei de Montes Veciñais en Man Común, a Lei de Coordinación de Deputacións e a Lei de Universidades. Con estas tres leis, xunto coas outras tres que están pendentes de tramitación e as que o Goberno lle remitirá ó Parlamento nos próximos Consellos, é evidente que se dinamizou significativamente a actividade do Goberno na vida parlamentaria.

Outro compromiso gañado, que xa é patrimonio da nosa sociedade, é a actuación presupostaria. Preséntanse os Presupostos a tempo, son netamente investidores e redistributivos, e teñen unha información detallada e completa. Polo tanto, son victorias que hoxe xa son da propia sociedade galega, que xa está afeita a que o Goberno, o meu Goberno, presente a tempo os Presupostos, porque hai información detallada e completa dese equilibrio territorial que tanto demandamos.

Outro importante compromiso gañado é o da instalación dun novo clima de diálogo coa Administración Central. Neste senso, eu creo que, en resume, non valen os enfrontamentos, que é moito mellor manter unha liña de diálogo permanente, non exenta das tensións propias de negociacións constantes. Pero teñan a completa seguridade, Señorías, de que eu nunca renunciarei ó que son os postulados galegos e que manterei firmes as teses de Galicia, tanto se aquela Administración coa que negociamos é a do Estado como se é a comunitaria ou internacional. E tamén farei o mesmo coas Deputacións Provinciais e cos Concellos. Por riba de todo está a Autonomía de Galicia, están os principios que desenrolan o seu propio

Estatuto e, polo tanto, manterei firme esa bandeira, que non é nin máis nin menos có guión do que debemos se--los galegos.

Se xa temos ese modelo de país para avanzar, cómpre mirar agora como se constrúe.

Nós, desde o meu Goberno, unha vez saneada a Administración Autónoma, unha vez postos os alicerces do que significa o progreso e as liñas precisas para a súa condución cara a un horizonte de modernización, tiñamos que ir establecendo grandes áreas de actuación.

En ano e medio de xestión, os nosos obxectivos e os nosos compromisos veñen reflexados nas seguintes áreas: a primeira, é a da modernización da nosa economía; a segunda, a da coordinación provincial e a vertebración global; a terceira, a da xeración dun espazo social con benestar; a cuarta, a da innovación técnica; e a quinta, a da cooperación institucional e a da proxección externa.

Modernizar un país, modernizala nosa economía, significa adecualo noso sistema e a nosa base económica ás novas circunstancias. Sabemos todos que en Galicia había que actuar firmemente fronte ó dualismo entre o mundo rural e o mundo urbano, fronte á conciencia periférica e distante do centro de gravidade, fronte a un país industrial e territorialmente pouco articulado, e fronte a lacras antigas, como o minifundio e a pequena empresa, a pouca capacidade de expansión que tiñan as pequenas empresas en Galicia.

E había que loitar de forma seria, e había que poñer en marcha mecanismos que servisen para corrixir eses defectos de que teñen falado tanto economistas coma políticos ou homes da rúa, coma labregos e mariñeiros, coma obreiros e persoal do sector servizos.

E había que lles facer fronte a eses obxectivos, tamén, preparándoo-

nos ó mesmo tempo para o horizonte 1993, que vén inzado de desafíos que se debaten en toda a Europa comunitaria nestes intres.

Se estas eran as liñas dese gran obxectivo de modernización da nosa economía, podemos dicir que entre os logros acadados no día de hoxe está, sen dúbida, a creación dun clima propicio para os investimentos. E aí están os datos da Zona de Promoción Económica e da Zona Industrial en Declive de Ferrol, con proxectos, moitos deles xa aprobados, de máis de 200.000 millóns de pesetas en investimentos, que xerarán miles de postos de traballo en toda Galicia e, en concreto e especificamente, na zona ferrolá en declive, á que tanto esmero e tanta devoción lle debémos--los políticos para erguer esa comarca.

En segundo lugar, Galicia é a Comunidade Autónoma que posúe os incentivos máis altos de España, ata o 75% a fondo perdido na ZID e ata o 50% na ZPE.

Respecto das pequenas e medianas empresas, e a través de contratos--programas coas mesmas, xeramos un volume de investimento que superou os 10.000 millóns de pesetas, deu lugar a 3.000 empregos netos máis e, sobre todo, ó mantemento de 5.000 empregos naquelas empresas que, con contratos--programas ou con axudas ás pequenas e medianas empresas de Galicia a través do Goberno de Galicia, están mantendo a estrutura industrial e empresarial e están xerando postos de traballo.

Por iso buscamos conxugar, nesta política económica, tanto a integración industrial coma a localización xeográfica. En definitiva, actuamos tanto sobre o que son as empresas particulares coma sobre aqueles sectores que se teñen que integrar nos territorios, bisbarras e comarcas e que deben inter--relacionarse entre si para non quedar atomizados e dispersos.

Pero se iso sucedía no mundo industrial, ese que se denomina o

mundo urbano--industrial, teñan a convicción, Señorías, de que este Goberno tamén fixo moito fincapé no que é o mundo rural, no que é o mundo agrario.

Nese mundo rural e agrario, moitas veces dominado e moitas veces discriminado, aí si que está posto o acento espectacular do meu Goberno.

A declaración da agricultura de montaña e a Operación Integrada de Desenvolvemento para eses 126 concellos do interior, é un importante mecanismo que terá continuidade e que está a facer realidade o proxecto, con financiamento da Comunidade Europea, do saneamento gandeiro, aspiración importantísima dos nosos labregos, que ollaban como a competitividade exterior lles esixía unha mellor calidade do seu produto e unha mellor actuación e atención ós seus propios bens.

E aí están, ó día de hoxe, as máis de 550.000 reses saneadas, a concentración parcelaria, importante obxectivo para atalla--lo minifundio e, polo tanto, facer posibles, efectivas, factibles e, sobre todo, viables as explotacións dos nosos labregos. Aí están as máis de 35.000 hectáreas concentradas e o traballo doutras 126.000 hectáreas.

Na regulación da actividade marisqueira, os efectos da inspección pesqueira medraron dun 30 a un 70% de efectividade e, curiosamente, no ano 87--88 bateuse o récord histórico da campaña marisqueira. E os datos que temos, ó día de hoxe, da campaña que ten que rematar agora, son moi sobresaíntes, pero sobre todo cómpre salientar que se mantén a regularidade, o cal supón que a profesionalización dos nosos mariscadores está garantida no exercicio do seu labor para os próximos anos.

Sobre a electrificación rural, tan importante, podemos, debemos e estamos en condicións de dicir que axiña --e cando digo axiña digo días-- non haberá ningún pobo galego sen luz no noso país. Un país

que recollemos con máis de 300 pobos ós que non lles chegaba enerxía eléctrica.

E tan importante como iso é, tamén, o fomento dunha actividade comercial baseada na creación de recintos feirais, recollidos na Lei de Comercio Interior, en tanto que reflexan o grao do noso desenrolo e son escaparate e baluarte da identificación desa marca de imaxe que os galegos temos que dar fóra e tamén no noso propio país.

Debo salientar aquí o equilibrio ecolóxico, que cómpre manter como defensa do medio ambiente e como complemento das actuacións sobre esa lacra antiga que son os incendios forestais. Neste senso, debo dicir que a cifra de 52.000 hectáreas queimadas no ano 87 se reduciu o ano pasado case á metade desa superficie queimada.

E todo iso, Señorías, significa modernizar un país. Por iso é preciso seguir traballando neste tipo de actuacións.

Unha segunda área de actuacións do meu Goberno é a da solidariedade provincial e a vertebración global.

Significa que nós queremos eliminar as discriminacións existentes en Galicia, para que non haxa desigualdades. Cómpre, para iso, impulsar a creación e a construción de infraestruturas, a fin de acadar ese equilibrio territorial que tantos debates suscitou nesta Cámara no pasado e a tantos debates nos levou ás Súas Señorías e a min mesmo.

Temos que achegarnos a un crecemento harmónico e equilibrado, favorecendo o territorio rural e agrario.

Os logros acadados polo meu Goberno no eido da solidariedade provincial e da vertebración global refírense non só a unha actuación que vén marcada polos Presupostos Xerais da Comunidade Autónoma, dándolles máis incremento porcentual

ás actuacións nas provincias de Lugo e de Ourense ca ás da Coruña e ás de Pontevedra, senón tamén ó artellamento dun sistema interno que estableza auténticas comunicacións entre tódolos concellos que forman parte de Galicia, para que ningún deles se sinta nin privilexiado nin discriminado, senón que todos poidan formar parte dun conxunto que antes denominabamos de conexión.

Hai maior investimento en estradas e está demostrado non só polos quilómetros construídos, que son moitos máis na actualidade ca no período 86--87, senón tamén polos quilómetros que están en reposición, aqueles que son de mantemento da propia actuación do Goberno.

Pero se iso fose xa abondo para dicir que imos con máis présa do que os alacrás podían pensar, tamén é certo que hai que actuar en camiños rurais, e en camiños rurais para todo o mundo agrícola, con maiores investimentos, ademais, en portos pesqueiros como Sada, Malpica, Rianxo, Celeiro, Ribadeo, Burela, Muros, Laxe, etc., construíndo, tamén, estacións de autobuses como as do Carballiño, Monforte, Ourense, Vigo, Ferrol, ou formulando o saneamento integral das rías, aspiración de todos que hai que levar a cabo.

Unha terceira área de actuacións do meu Goberno vai encamiñada á xeración dun espacio social con benestar.

Consiste este obxectivo en acadar--lo maior nivel de vida e de igualdade de oportunidades.

Hai que desfacer, Señorías, a idea das desigualdades, das discriminacións e das inxusticias. Este espacio social con benestar, así definido, abranguería actividades tan importantes como a educación, como a sanidade, como a vivenda, como o deporte, como a cultura, como os centros da terceira idade, como os centros de seguridade e hixiene no traballo, como o fomento

do cooperativismo, como o apoio ós colectivos de mulleres e tamén de xoves.

En educación creo que está fóra de dúbida o gran investimento do meu Goberno, non só no que se refire a ensinanzas medias e EXB, onde temos datos de abondo para poder afirmar que nestes dous eidos o número de postos escolares que se poñerán en vigor vai ascender a 42.000 e que atinxe en total 92 centros de medias e de EXB, cousa importante para o país.

Cando se demanda cultura, cando se busca unha calidade de vida superior, o importante é ter centros de cultura, e darlle educación a un pobo, que é o xeito de que haxa polo menos a posibilidade de paliarlas inxusticias e as discriminacións. E para iso, para paliarlas, moito mellor foi o que decidimos nós: que as taxas de COU sexan gratúitas. Galicia foi a primeira Comunidade Autónoma en España que impuxo a gratuidade nas taxas de COU.

E para facelo moito mellor está o Plan Xeral de Investigación Científica e Técnica, con fortes incrementos na formación do profesorado. E, para que se faga moito mellor, aí está a resolución definitiva do transporte escolar gratuíto nas escolas.

Así se fai unha política educativa que elimine as desigualdades ou que, polo menos, as palíe para que haxa igualdade de oportunidades para tódolos rapaces.

Pero non só centrámo--la nosa atención na preescolar, nas medias, na EXB, senón que --e coido que esta cuestión está a piques de ser debatida neste Parlamento-- o Goberno Galego adoptou tamén unha das decisións máis importantes que pode adoptar un Goberno en materia educativa: refírome á Lei, ó Proxecto de Lei de Universidades.

A creación, a posible creación, Señorías --debaterémolo en Plenos posteriores--, de dúas novas Uni-

versidades, a do norte de Galicia e a do sur de Galicia, supón un avance dos máis transcendentais que o noso país ten formulado. Porque un país funciona, diciámolo ó comenzo, aproveitando o potencial dos seus recursos endóxeos e aproveitando o seu capital humano.

Nós estamos investindo en capital humano, nos rapaces máis novos, pero tamén nas persoas maiores, que son as que teñen que estar capacitadas para dirixir todo ese gran proxecto estratéxico que é o país.

Esas dúas Universidades novas, que se adscribirán ós núcleos centrais de Vigo e A Coruña, dotarán o país galego dunha nova perspectiva de futuro. Dotarano de medios tan importantes que poden servir á nosa formación, ó noso estudio, e, sobre todo, á aplicación de toda a investigación que alí se desenvolva.

A formación do profesorado e a creación desas dúas novas Universidades supoñen, sen dúbida, unha decisión valente do meu Goberno. Valente e decisiva para o país.

Pero a igualdade de oportunidades non só ten que ser manifestada no campo educativo, senón tamén no campo sanitario. A posta en marcha do Servicio Galego de Saúde e a construción, xa, de 37 centros de saúde e 30 en execución, que suman en total 67 centros en núcleos rurais ou pequenas vilas que, ás veces, teñen menos de 2.000 habitantes, dá lugar a que os servicios sanitarios estean moito máis achegados á sociedade.

O cidadán comprende que hai unha actuación governamental e que o país está poñendo os alicerces do seu futuro.

A nosa actividade para a superación das desigualdades e as discriminacións está tamén no eido da vivenda, coa construción de 2.800 vivendas de protección oficial, 650 de rexime especial e, en Santiago, a poucos metros de aquí, a construción doutras 2.800 vivendas en

Fontiñas. A erradicación do chabolismo é, así mesmo, unha importante tarefa para a que estamos actuando de forma inmediata, a través do investimento de 200 millóns de pesetas. Ou a rehabilitación de vivendas no mundo rural, con accións que atinxen xa 1.900 vivendas. Son, todos eles, pasos importantes.

No deporte, non só deporte de base, que é importante, senón tamén para darlle medios ó propio cidadán de Galicia, está a construción de 43 polideportivos, para que a nosa xuventude non só poida compartí--lo ensino senón, tamén, o deporte.

Na cultura, a nosa acción ten como obxectivos a creación de infraestrutura cultural e a defensa do noso patrimonio artístico. Nese senso, xorde a construción do Centro Galego de Artes Plásticas e a posta en marcha do Instituto Galego de Artes Escénicas e Musicais, que dotarán o país dunha dinámica e dunha riqueza aínda máis importante.

Outros temas importantes son os referidos ós da terceira idade, obxecto de importantes actuacións coa construción de 7 centros espallados segundo as necesidades reais da sociedade. Especial interese teñen, asemade, os centros de seguridade e hixiene no traballo para --en función dos parámetros delimitados pola OIT e a Comunidade Económica Europea-- poñe--los en vangarda, con toda unha serie de actividades que van en beneficio dos traballadores e de tódolos cidadáns.

Non me esquezo, Señorías, de que a Comisión Interdepartamental da Muller está realizando un traballo importante nun labor necesario e imprescindible en toda sociedade dinámica e viva. Esa Comisión Interdepartamental ten xa a punto o seu primeiro plan de acción, en colaboración con outros colectivos, o cal mellora e fai máis importante aínda a súa actividade.

A cuarta área na que quero centra--los obxectivos e as realizacións do meu Goberno é a que se re-

fire á innovación técnica.

Para pensar no futuro é necesario poñer no presente os peares do noso propio proceso. Cando nós poñemo--lo noso maxín a funcionar, temos que pensar e ata prever cales serán as demandas que, nos próximos anos, serán reclamadas polos cidadáns. Cómpre adiantarse no tempo para saber cales van se--las demandas do noso pobo e, polo tanto, conectar coa realidade xa existente noutras latitudes para coñecer mellor e aproveita--lo noso potencial de vangarda e para desenrola--las nosas vantaxes.

Eu teño a convicción de que esa actuación innovadora será a que marque o devir do país e, sobre todo, poña as bases, os baluartes, os peares insubstituíbles do que xa son ganancias e compromisos da propia sociedade galega.

Entre os nosos obxectivos, algúns xa están cumpridos e outros están a piques de ser unha realización efectiva. Podemos afirmar, así, que ese Parque Tecnolóxico de Galicia que se ubicará en Ourense xa está deseñado, xa está asinado na súa propia composición, no seu lugar e no seu investimento e será realidade dentro de menos dunha semana, en que comenzará a construción.

A canle de experiencias pesqueiras ubicada en Vigo poderá ser utilizada o próximo verán por todo o sector pesqueiro para analizar, investigar e estudar cales son as posibilidades que, en prototipos e en artes, etc., están á disposición da sociedade galega.

O buque escola pesqueiro, que leva o nome de Valentín Paz Andrade, xa está na auga, listo para ser utilizado polos nosos pescadores. O centro de formación de acuicultura que se ubicará na illa de Arousa, que xa está para contratar, vai ser un centro de innovación e empresa importante e fundamental para xerar ese preciso clima que cómpre entre os propios empresarios. O laborato-

rio de metais preciosos, ubicado na Coruña, tamén vai ser unha realidade axiña, igual có centro de imaxe.

Quero dicir con isto que hai ideas e hai iniciativas que engarzan con esa innovación que ten lugar noutras latitudes e que nós debemos realizar e potenciar aquí se queremos senta--los peares da construción do noso futuro inmediato. Isto vai sen esquecer--las actuacións nos programas ERASMUS, COMET, VALOREM e STAR, ou o relativo ás bolsas para investigación e desenvolvemento do N + H, de novas homologacións.

Creo, Señorías, que nesta área da innovación técnica estamos avanzando bastante rapidamente. O importante é poñer--las bases do que ten que consistir--lo próximo futuro de Galicia, para o que seguiremos traballando moito máis.

A quinta área é a da cooperación institucional e maila proxeción externa.

Construír un país significa, Señorías, poñermonos todos a traballar ó mesmo ritmo, quizais case todos coa mesma dirección, pero sobre todo coa mesma convicción. Convicción e firmeza, iso é o que ten que dar lugar a que aquí, en Galicia, teñamos un país encamiñado mediante iniciativas serias, razoadas e con rigor.

Polo tanto, coido eu, nesta área da cooperación institucional non debemos estar nin desmembrados nin desnortados, a fin de que o Goberno Galego poida dirixi--lo proceso cara a un proxecto global e integrador que poña tódalas cuestións no seu sitio.

Debemos, polo tanto, ó vertebrar un país, fuxir de localismos e tamén de casos particulares. A cooperación institucional e a proxeción externa deben estar unidas baixo un baluarte común, que é o proxecto establecido no programa que o meu Goberno presentou no seu día.

Hoxe, como logros acadados, eu quixera diferenciar catro niveis.

O primeiro é o da colaboración cos Concellos e niso distinguirei dúas grandes seccións. Por unha banda, o que son os convenios coas grandes cidades, ás que naquel polémico, se queren vostedes, documento da polinucleación se lles daba a oportunidade de vertebrarse baixo unha especialización efectiva, palpable e viable. Creo que tanto Santiago de Compostela coma Ourense, coma Ferrol, coma A Coruña, coma Vigo e coma Lugo están amparados nese grande proxecto de vertebración e especialización de cidades; algunha non exenta de atrancos, evidentemente, pero eu tamén confío en que a cooperación institucional sexa o fundamento preciso que faga posible a vertebración.

Se isto é o que fai referencia ás grandes cidades, cos seus acordos e os seus convenios respectivos, que toda a súa sociedade coñece, interésame moito poñer--lo acento nos convenios cos Concellos pequenos.

Eses Concellos non dispoñen de presupostos abondos para acadar--los obxectivos dos seus propios Alcaldes e das súas propias Corporacións ata o que lles demandan os seus propios veciños. O Goberno Galego ten que complementar, coas súas actuacións, o labor dos Concellos, sobre todo para a realización das obras de infraestrutura, equipamentos colectivos, sociais, culturais e ata para o lecer e mailo esparexemento.

Aí, Señorías, non só polos convenios que xa ten adoptado o Goberno Galego con eses pequenos Concellos, senón pola Lei de asignación de fondos para os concellos de menos de 20.000 habitantes, é onde queremos poñer ese grande acento con transparencia, con rigor, con obxectividade e, ó mesmo tempo, cun efecto territorial.

Creo, Señorías, que non é nece-

sario ir a San Caetano a manifestarse, cando desde o comenzo este Goberno Galego estivo aberto a todos Concellos sen preguntarlles cal é a súa cor partidaria nin tampouco cales son as súas liñas políticas.

Este é un proxecto de vertebración de Galicia e, polo tanto, intentamos que se vertebre globalmente.

Un segundo punto é o da coordinación coas Deputacións. Neste senso, xa dixemos hai bastante tempo que tentamos evita--los solapamentos e tamén as discriminacións posibles, para coordinar todo tipo de accións políticas que as propias Deputacións e o Goberno Galego poidan en marcha.

Pero o Goberno Galego é o que ten as competencias e establece as prioridades. E, polo tanto, tamén, o que marca as políticas.

Como falta pouco para que sexa aprobada esa lei, agardaremos a que ese primeiro grande obxectivo do meu Goberno, tendente a unha vertebración do país de forma moito máis solidaria, teña unha plasmación legal para, a continuación, actuar fundamentalmente a prol desa coordinación.

Terceiro punto: cooperación, negociación, colaboración, non enfrontamento --como queiran vostedes-- coa Administración Central.

Eu son partidario do diálogo e partidario de que ese diálogo sexa constructivo, aínda que en ocasións haxa tensións, como acontece moitas veces cando un defende as súas propias formulacións.

A min gustaríame, e así o estamos a facer, porque así haberá resultados positivos, que sexa o Goberno Galego o que marque certas prioridades para Galicia, para que sexan integradas neste grande proxecto do noso país. Como xa dixen anteriormente, non deixarei nin renunciarei ás competencias e ós com-

promisos que a propia Autonomía lle confire ó seu Presidente e tamén ó seu propio Goberno. Polo tanto, teñan a completa seguridade de que, nese caso, non renunciaremos a nada, como tamén interpoñerémolos recursos que sexan precisos cando as propias motivacións de carácter legal e de carácter interpretativo así nolo esixan.

Outro apartado é o da promoción externa, onde diferenciaría dous grandes núcleos: un, o mundo da emigración; outro, a Fundación Galicia--Europa.

No mundo da emigración saben as súas Señorías da morea importante de decretos de recoñecemento da galegidade. Iso dálles ós Centros Galegos a oportunidade de estar enxertados na lei que aprobou o noso Parlamento. Saben, tamén, das axudas que, cara ós propios emigrantes o Goberno de Galicia está realizando.

Podo dicirlles que para aquelas entidades ou persoas que non teñen capacidade económica que lles permita abona--las cuotas, como acontece con algún Centro Galego, por exemplo, o arxentino, o Goberno Galego pon unha parte; tamén para crear ese centro residencia da terceira idade en Caracas; ou para xestionar, apoiar e incentiva--la dotación de material médico, por exemplo, en Montevideo.

E agora, dentro duns días, tamén o Goberno Galego estará de novo en Venezuela, para poderlles presentar ós nosos veciños dos Centros Galegos a axuda que a Xunta de Galicia lles pode prestar a través dunha mellora dos tipos de interese ós préstamos que as propias entidades financeiras galegas ubicadas alá poidan facilitar ós galegos que sufriron algunha perda durante estes días naquel país.

En canto á Fundación Galicia--Europa, creo que era un obxectivo. Un obxectivo encamiñado á creación dun lugar común de toda Galicia onde non só se forme, non có se in-

forme, senón que tamén se faga posible a integración da nosa terranese grande proxecto europeo.

Facemos, pois, destes logros acadados o que é un balance provisorio ó día de hoxe, un balance que soamente rematará cando estean definitivamente consolidadas e realizadas as perspectivas de futuro de Galicia.

Señorías, gracias a esta xestión, gracias a esta aproximación ós problemas, gracias a esta política de despegue e de espallamento, estamos recuperando o tempo perdido.

A min gustaríame, neste intre, reivindicar tres galegos ilustres, tres persoas que fixeron moito polo noso pobo, pero que son ás veces moi descoñecidas: Manuel Antonio, Xoán Vicente Viqueira e Porteiro Garea. Tres galegos que morreron cando tiñan 30 anos, na grande oportunidade falida de Galicia na xeración dos anos 20 e cando se creaba todo un grande xérmolo de galeguismo e de liberalismo. Alí estaban estes tres galegos que nesta primeira intervención miña eu quería salienta.

Non quero que se trunque a historia. O que intento é que se recupere todo ese tempo perdido e ata coido que habería que desenvolver esa brillante creación que nos deixaron estes tres galegos.

Nese balance provisorio o importante é calcular, medir, comparar, como a nosa economía foi recortando o diferencial do crecemento económico de España.

E salientable, por exemplo, que no ano 1986 Galicia só medraba 1,9% e España o 3,7%. No ano 1987 Galicia medra o 4,1%, España o 5,2%. No ano 1988, nos datos que posuímos Galicia medra o 5,1%, e non sei o que medrará España. O cal, se son certas as manifestacións destes días de que a economía española medra o 5%, quere dicir que xa igualámo--lo ritmo de crecemento da economía española. Isto é o impor-

tante. Importante porque hai sectores que van tirando da nosa economía, porque hai mecanismos de ilusión, de firmeza, de convicción e de intuición que nos permiten xerar ese clima de optimismo que hoxe vive Galicia.

Non só o produto interior bruto galego medra ese 5,1%, senón que, se mirámo--los datos de emprego ou de paro, quero dicir que en Galicia, no ano 1988, o emprego neto medrou, significou 19.000 novos postos de traballo. A pesar de se incrementa--la taxa de actividade, reduciuse a taxa do paro en 0,25%.

Tamén é importante salienta que o investimento público en Galicia do ano 1988, respecto de 1987, medrou nun 110%, o que quere dicir importantes entradas de persoas no mundo do traballo e redución importante e significativa do número de persoas no mundo do desemprego.

O investimento extranxeiro en 1988, comparado co de 1987, aumentou nun 86,5%. E o que tamén é importante: os créditos da Banca privada aumentaron o 9,75%. Tamén os créditos das Caixas de Aforro ó sector privado medraron nun 24,7% no ano 1988.

¿Que quero dicir con iso? Quero dicir que, en termos xerais, a economía galega se recuperou do que viña sendo unha tendencia xa crónica, que era medrar moito menos cá economía española.

Todos, en Galicia, salientabamos que cando medraba a economía española a economía galega medraba moito menos. En época de crise, era xustamente cando a economía galega medraba máis cá española.

Pois ben, creo que agora é unha onda expansiva, promovida polo propio crecemento económico español, o que fai posible que a nosa economía galega estea caracterizada por un claro tirón de avance, por un claro proceso de aceleración e tamén de modernización.

Hai sectores que medraron menos dese 5,1%, como pode se--lo sector agrícola. Pero hai sectores, como o pesqueiro e outros sectores, que medraron moito máis; como o da construción e como, tamén, o sector da industria, fundamentalmente a dos estaleiros medianos e pequenos, que son os que máis subiron e fixeron medra--los índices.

Aumentu a produción da madeira, do millo, do leite, tamén a da pesca. E teño que dicir que, en termos xerais, o sector eléctrico tamén aumentou. E dicir, todos aumentaron, pero os que significaron un aumento fundamental foron o sector da construción de vivendas e mailo sector da construción naval. Non digo, con iso, que estea completamente satisfeito deste balance provisional, aínda que é un grande síntoma do que pode continuar sendo Galicia.

E como estamos nun momento histórico no que non podemos limitarnos a ollar para o pasado, debemos --a partir do que foi ese pasado-- tira--las conclusións que nos permitan deseña--lo futuro. Iso é o que o Goberno Galego está facendo nestes precisos momentos.

Convén polo tanto, neste debate xeral, matiza--lo contexto diferente no que temos que configura--la nova realidade galega dos próximos anos. Coas perspectivas da Acta Unica Europea, o mercado interior, a libre circulación de mercaderías, de capitais, de man de obra, a cohesión social e europea dos cidadáns, veñen se--lo corpo que dá forma a toda a nosa actuación nos próximos anos.

Como consecuencia desa actuación comunitaria está a duplicación dos fondos estruturais e está a solidariedade inter--rexional. Sobre estes conceptos novos, a sociedade galega ten a obriga de presentar novos horizontes.

Eu quero enmarcar Galicia nesa nova fronteira, como diría Kennedy, sinalando 1993 como un horizonte

posible, un horizonte viable, un horizonte necesario.

Polo tanto, o meu Goberno e as forzas que apoian o Goberno tripartito consideran necesario rematar coa marxinação de Galicia para que --a partir dos peares que xa funcionan no noso país, a partir das conclusións deste balance provisorio que lles acabo de explicar-- sexa posible establece--las novas tarefas e mailas liñas directrices do que temos que facer cara o 1993.

1993 é un ano importante. Non é soamente que eu teña unha certa teima en falar del, ou porque coincida co aniversario da chegada da Pinta a Baiona "A Real", ou sexa un Ano Santo compostelán, senón que 1993 tamén é cando se empezan a aplica--los principios da Acta Unica Europea.

Nese horizonte de 1989--83 contemplámo--los investimentos en infraestructuras, contemplámo--las actuacións en sectores productivos e contemplámo--las actuacións sociais e de apoio ó desenvolvemento.

A contía desta gran dinamización e modernización ascende a 1 billón de pesetas. Este é un gran proxecto estratéxico de futuro, un proxecto dirixido a contar axeitadamente cun marco xeral que faga posible a súa aplicación práctica no seo da sociedade. Un proxecto que precisa dos instrumentos legais e financeiros imprescindibles para a súa posta en marcha.

O noso obxectivo foi, logo, establecer un plan económico a medio prazo, que serve de marco diferencial da política xeral do Goberno e mesmo das distintas políticas sectoriais.

E este plan de desenvolvemento rexional vai se--lo auténtico eixo vertebrador e dinamizador das potencialidades económicas e sociais da nosa terra nos próximos cinco anos.

Queremos enfocalo nesa triple

perspectiva territorial, económica e social.

Un plan que basea as súas directrices centrais tanto na descrición pormenorizada dos obxectivos de desenvolvemento para o período devandito, tendo en conta as grandes magnitudes macroeconómicas e de infraestrutura, coma nas accións e nos recursos que cómpre realizar para a consecución dos fins previstos.

Por unha banda, a firme e progresiva vertebración da estrutura económica e social de Galicia na dinámica de crecemento e da modernización. Polo tanto, temos que superar--lo concepto e a condición de Comunidade periférica a fin de procura--lo máximo aproveitamento dos impulsos xerados fóra do noso territorio.

En segundo lugar, o desenvolvemento dun mercado interno dinámico, flexible, diversificado, forte e competitivo; un mercado, ó cabo, que sexa quen de lles dar auténtico pulo a tódalas potencialidades que sen dúbida encerran a economía e maila sociedade galegas.

E, polo tanto, o que queremos explicitar e executar os próximos cinco anos vén se--lo seguinte:

En infraestructuras, non só debemos mellora--la accesibilidade interior e exterior de Galicia, e para iso hai catro grandes obxectivos: comunicación coa Meseta; cooperación transfronteiriza co norte de Portugal; corredor cantábrico; e vertebración interna de Galicia.

Se empezamos polo último, que é moi importante, o país ten que estar vertebrado internamente, é dicir, que non haxa cortes de comunicación entre unha vila e outra, senón que haxa un núcleo, uns pólos arredor dos que poida traballa--la sociedade.

Entre o ano 1990 e seguintes, e digo ben, no ano 1990, estaranse construíndo as autovías que comuni-

carán Galicia coa Meseta: a que parta de Vigo e a que parta da Coruña. E tamén, como está xa aprobada, a prolongación da autoestrada de Ferrol--Vigo, comunicando a autovía ata a fronteira con Portugal cunha nova ponte. E as dúas autovías que partan de Coruña--Lugo--Benavente e Vigo--Ourense--Benavente. Asemade, comenzarémolo trazado do corredor cantábrico. Ese é o obxectivo do meu Goberno.

Polo tanto, hai que traballar para isto e forma--la propia entidade que nos permita non só xogar internamente, senón tamén proxectalo noso propio país ó exterior.

Pero, tamén, eu estou convencido de que no 93 será realidade, gracias ós investimentos e ó programa, á convicción e á entereza e á firmeza, que as instalacións portuarias estean desenroladas e sirvan ós nosos portos, para que as nosas instalacións pesqueiras e tamén de transporte de mercadorías desenvolvan as funcións moito mellor do que hoxe.

Non só cómpre moderniza--lo noso sistema de transportes senón que, tamén, temos que sanear integralmente as nosas rías.

E isto é, nin máis nin menos, o sistema de perspectivas dun Goberno, onde se sitúan os propios horizontes nos próximos cinco anos.

Na ordenación dos sectores productivos, tamén hai que marcar grandes tendencias.

Diciamos hai uns minutos que iamos ben e iso era un logro, un éxito, aínda que curto pero xa substancial.

Do que resta é exemplo a concentración parcelaria, eido no que hai que buscar nos próximos catro anos esas cen mil hectáreas máis de concentración parcelaria e chegar ó saneamento gandeiro das novecentas mil reses. Cómpre, así mesmo, moderniza--las estruturas agrarias e dotar de infraestructuras as vinte-

cinco mil explotacións agrícolas. Preciso é, tamén, moita axuda a todo o que se refire ó tratamento silvícola de Galicia, cuestión moi necesaria para o aproveitamento do noso potencial.

En pesca debemos traballar na reestructuración e modernización da frota, na investigación, na innovación tecnolóxica e na potenciación dos cultivos mariños fundamentais.

En industria, non só continúa-la nosa liña de apoio ás pequenas e medianas empresas para que aproveiten o potencial endógeno da nosa Comunidade Autónoma, senón tamén conseguir que sexa unha realidade que a rede de gas natural circule, penetre e chegue ás industrias e ós fogares dos galegos. Eu estou convencido de que, coas axudas galegas e comunitarias, será unha auténtica realidade.

Non me esquezo da oferta turística, que é importante, nin tampouco da mellora das canles de comercialización.

Outro eixo dese horizonte 1993 está no fomento do emprego; hai que combater--lo desemprego de longa duración. E para iso non só está o fomento da denominada "economía social", do cooperativismo, senón tamén a mellora do noso sistema educativo e a completa cobertura do sistema sanitario.

Mellora--lo sistema educativo naquelas escolas que aínda requiren unha ampliación e mellorar e completa--lo sistema sanitario, para que toda Galicia sexa unha rede mesta de centros de saúde que, coas liñas programáticas expostas no Servicio Galego de Saúde, dará unha resposta a aquelas necesidades que o propio cidadán galego no seu día poida reclamar.

E, referíndonos á Universidade, entendendo que en Galicia hai que falar de Universidades, en plural, a de Santiago, a do norte e a do sur compoñen tamén un horizonte 1993 co que tamén cómpre que os ga-

legos se identifiquen e se sitúen na mesma liña.

A firmeza dun Goberno baséase no mantemento deses principios, desas grandes liñas de acción e de traballo que están encamiñadas e pensadas en relación co futuro de Galicia. Todas elas son accións que, pola súa dimensión e importancia, van propiciar con seguridade o establecemento dunha nova conxuntura para a nosa terra, unha conxuntura que será sen dúbida radicalmente distinta da que agora coñecemos e que impondrá un profundo e renovador cambio na estrutura social e económica do país.

Unha sociedade máis áxil e dinámica, unha sociedade aberta, unha sociedade asentada sobre unha economía máis forte, unha sociedade, en fin, vertebrada, orgullosa de si mesma e confiada nas súas propias potencialidades cara ó exterior.

Estas son, pois, as grandes perspectivas do traballo que está a realiza--lo Goberno que eu presido.

Imos cara ó futuro, pero non esquecemo--lo presente, que é tanto como dicir que o noso guieiro de actuación non se limita ó día a día da xestión gobernamental administrativa. Pola contra, os nosos proxectos queren ter un alcance histórico no tempo. Están dotados de obxectivos claros, sen dúbida discutibles --verémolo a partir de mañá--, pero ningún pode poñer en tea de xuicio que todos eles xorden dun exhaustivo estudio e coñecemento da situación galega e dunha decidida intención de melloralala.

Evidentemente, señores Deputados, nesa Galicia que é síntese das ansias de tódolos homes e mulleres da nosa terra, nesa Galicia que quere conxuga--lo progreso co benestar social desde a solidariedade entre tódalas xentes e tódolos pobos de España e da Europa comunitaria, nesa Galicia non poden ter lugar, de ningún xeito, as violencias e maila intransixente actitude dos que --desde unha posición ultramar-

xinal e totalitaria-- intentan rachar coa estabilidade democrática.

Estoume referindo, Señorías, a ese minúsculo brote de terrorismo que pugna por crebanta--la paz social a custa da súa propia automaxinación e illamento.

Afortunadamente son un reducidísimo número de mentes distorsionadas pola alucinación e que, na súa demencia, tentan introducir no noso país as sinistras e asasinas prácticas do terrorismo.

Certo é que non teñen base social ningunha e que non atopan máis có total rexeitamento da sociedade galega no seu conxunto. Nembargantes, como máximo responsable político deste país, esta situación, aínda que cativa e localizada, non pode deixar de preocuparme seriamente.

No rexeitamento destas actitudes non pode haber gretas entre as organizacións democráticas de Galicia. Todos, sen exclusións e sen dúbidas, temos que mostra--lo noso absoluto rexeitamento e negativa a que na nosa terra poidan ter lugar situacións e feitos que tanto mal están a facer noutras comunidades do mundo.

Dito isto, señores Deputados, permítanme que recupere o fío da miña exposición a fin de constatar unha serie de últimas reflexións sobre a política xeral do Goberno Galego.

Cando presentámo--la moción de censura fixemos fincapé nas consideracións que nos levaron a tomar aquela iniciativa parlamentaria. Salientabámo--la capacidade da Xunta para defende--los intereses xerais do país, pero o desgoberno e mailo caos administrativo e a inoperancia do Goberno puxéronnos na obriga inescusable de denuncia--la situación e de presentar unha proposta alternativa de Goberno.

O tempo percorrido pon de manifesto que o cambio de Goberno trou-

xo consigo novas orientacións na acción política, caracterizadas na súa esencia polo predominio dos intereses xerais de Galicia sobre os intereses partidarios ou mesmo particulares.

Tamén se puxo de manifesto, no último ano e medio, a existencia dunha auténtica estabilidade gobernamental e parlamentaria, ademais dunha notable mellora no funcionamento do aparato administrativo da Comunidade Autónoma, o que se traduce nunha maior operatividade e adecuación á dinámica política do Executivo.

En definitiva, a presenza exterior de Galicia, a través do seu Goberno, viuse tamén notablemente reforzada.

Insistindo na orientación política do Goberno que eu presido, quero dicir que a Xunta estableceu, como norma capital, sen discusión posible arredor diso, a defensa dos intereses xerais de Galicia para nos arredar definitivamente doutros tempos nos que foron outros intereses os que, en moitas ocasións, primaron sobre aqueles.

A propia natureza da composición gobernamental, unha coalición partidaria plural, impulsou certamente a primacía dos intereses globais do País Galego. Esta premisa, absolutamente necesaria para a propia estabilidade gobernamental, foi seguida en todo intre por todos e cada un dos membros do Executivo. De tal maneira que --estou totalmente convencido-- non sería posible atopar nin un só caso ou acción política na que o meu Goberno poida ser xustamente acusado de poñe--los intereses particulares ou partidarios por riba de intereses políticos xerais de Galicia.

A unidade do Executivo, a pesar dalgúns intentos desestabilizadores, está sendo outra das claves do crecente éxito deste Goberno entre sectores maioritarios da sociedade galega.

O escaso tempo co que se contou para articula--la coalición gobernamental, a natural diversidade ideolóxica, a falta de precedentes e a inexperiencia administrativa dalgúns, todo aquilo semellaba compoñer un mosaico de difícil arranxo e integrado por elementos que ían poñer en perigo a estabilidade do Executivo.

Pero nada máis lonxe do que en realidade aconteceu: o propio tempo evidenciou axiña que nos atopamos ante o Goberno máis estable e sólido que a Xunta tivo desde as súas orixes.

Un Goberno no que eu, como Presidente, constato cada día que os seus membros actúan como componentes dun Executivo plenamente integrado, e non como membros de distintos Partidos políticos. Esta é a nosa fortaleza, Señorías, unha fortaleza que se reflexa nunha acción política e administrativa intensa e capaz, sensiblemente superior á dos períodos anteriores.

Unha maior capacidade de xestión e de execución presupostaría. Unha maior produción normativa, que comporta así mesmo unha maior presenza parlamentaria. Un maior e máis intenso contacto e diálogo cos axentes sociais, coas institucións privadas e organismos de toda índole. Unha maior proxección exterior.

Todo reflexa unha nova dinámica administrativa, lonxe xa daquel paso de elefante vello a que nos tiñan acostumbrados antes.

Por todo iso é polo que eu, persoalmente, sinto máis satisfacción.

O profundo cambio establecido nas relacións da nosa Comunidade Autónoma coa Administración Central, a intensificación dos nosos contactos cos Gobernos doutras Comunidades Autónomas que, en moitos casos, están dando forma a accións concretas e importantes, especialmente no que se refire á cornixa cántabra; a nosa proxección euro-

pea, con presenza propia en Bruxelas; a positiva dinámica creada polos contactos entre a Xunta e a rexión norte de Portugal; a presenza da Galicia real de 1989 en Latinoamérica; todo iso, Señorías, son mostras incontestables dunha maior e máis fructífera presenza do Goberno Galego no exterior. Unha presenza que está a se reflexar na revalorización da imaxe pública e nacional de Galicia, máis alá das nosas fronteiras.

Tampouco, Señorías, ningún Goberno Galego anterior asinara tantos convenios e acordos con sindicatos profesionais, ou tramitara tantas axudas para asociacións de todo tipo, ou mantivera tal nivel de contactos, entrevistas, negociacións, etc., amosando sempre un espírito especialmente receptivo ante as demandas e aspiracións dos cidadáns e dos colectivos sociais da nosa terra.

Esta actitude non responde a unha visión cínica ou oportunista da vida e da acción política.

Pola contra, responde á nosa máis íntima e absoluta convicción de que --sen a participación activa dos axentes sociais, das organizacións sindicais e profesionais, das entidades empresariais-- resulta moito máis difícil, por non dicir imposible, avanzar na procura dos obxectivos políticos e programáticos que o Goberno que eu presido se propón realizar en Galicia.

Señor Presidente, señoras e señores Depuados, non quería remata--lo meu discurso --do que estou seguro faltarán certos temas que as Súas Señorías mañá salientarán--, necesariamente longo, sen reafirmarme nunha idea que transcende de todo o seu contido.

A Xunta que eu presido, Señorías, non naceu para gobernar dous anos. Non era esa a nosa intención cando asumímo--la responsabilidade de presenta--la moción de censura, aínda que quizais non moitos nos comprendían suficientemente.

Emporiso, coido que hoxe é a maioría do sector da poboación galega que ve, na fórmula de Goberno que escollemos, a única capaz de situar Galicia no camiño do progreso, da modernidade e da competitividade, obxectivos todos eles, Señorías, non abstractos nin alleos á nosa realidade social, senón necesariamente conxugables coas nosas peculiaridades e particularidades como pobo.

O meu Goberno vén traballando desde o inicio do seu mandato na planificación e programación dunha serie de obxectivos de transformación do noso país; e faino, necesariamente, cunha perspectiva temporal: o ano 1993.

Señorías, en repetidas veces eu mesmo teño utilizado a data de 1993 como referencia do noso traballo. Non o facía, nin o fago, de forma caprichosa, nin é esa data un referente máxico ou ilusorio.

1993 é a data na que Galicia deberá estar definitivamente disposta para afrontar o reto do gran Mercado Unico Europeo, reto para o que o país non estaba, nin está hoxe, abondo preparado.

De aí, Señorías, que consideremos que, aínda que o traballo realizado é moito, non poderemos avaliar convenientemente a nosa xestión antes desas datas. O noso prazo de Goberno, e así llo demandaremos no seu día á sociedade galega, remata nun primeiro esforzo, en 1993.

Por iso non limitámo-la nosa acción á xestión a curto prazo, con miras partidistas ou electoralistas. Por iso enfrontámo--los grandes retos da nosa sociedade: as infraestructuras, a competitividade, a correcta industrialización, non con miras ó ano 1989, senón ó 1993.

Señorías, xulguen vostedes se o realizado ata agora é coherente con ese obxectivo, se as nosas previsións e programacións están axustadas á solución deses grandes retos.

De ser así, e eu estou plenamente convencido de estalo facendo correctamente, estaremos no bo camiño, acertaremos nos grandes desafíos que a Galicia se lle presentan.

Señor Presidente, Señorías, é a miña intención que o debate que seguirá a este discurso sirva para definir posicións, para que os galegos saiban das grandes liñas sobre as que traballamos, lonxe de estériles discusións que non aportan nada.

Se así o facemos, coido que a expectativa que este debate suscitou na sociedade galega se verá correspondida, e o noso esforzo non será baldío.

Agora gustaríame que non visen nas miñas verbas máis cá obrigada defensa, polo Presidente do Goberno, dun proxecto político no que os Partidos puxeron a súa confianza.

Gustaríame, e sei que é difícil, que estas verbas finais da miña intervención non tivesen ningún senso polémico e por iso desexaría pronuncialas de tal xeito que fosen recibidas como a reflexión dun cidadán que cre firmemente nas posibilidades que a sociedade galega ten para aceptar, enfrontar e vencer--los desafíos que ten ante o horizonte 1993.

Moitas grazas.

(Aplausos na Sala).

O señor PRESIDENTE: Suspéndese a Sesión ata mañá ás cinco da tarde.

Suspéndese a Sesión.

Eran as seis e trinta minutos da tarde.

FOLLA DE SUBSCRICIÓN

PARLAMENTO DE GALICIA

Nome.....

Domicilio.....

Cidade..... Teléfono.....

Desexo subscribirme ó Boletín Oficial do Parlamento de Galicia, de acordo coas condicións estipuladas, a partir do día..... de..... de 19..... ata o 31 de decembro de 19.....

Con data..... de..... de 19....., enviolles por xiro ou talón nominativo, número....., a cantidade de.....pesetas.

..... de..... de 19.....

Asinado

Edición e subscrición:

Servicio de Publicacións do Parlamento de Galicia.
Baixos do Pazo de Raxoi - Santiago de Compostela.
Teléfonos 981/587022 - 587212 - 587412 - 587612.
Subscrición anual: 3.000 ptas. Número solto: 75 ptas.

HOJA DE SUSCRIPCION

PARLAMENTO DE GALICIA

Nombre.....

Domicilio.....

Ciudad..... Teléfono.....

Deseo suscribirme al Boletín Oficial del Parlamento de Galicia, de acuerdo con las condiciones estipuladas, a partir del día..... de..... de 19..... hasta el 31 de diciembre de 19.....

Con fecha..... de..... de 19....., les envío por giro postal o talón nominativo, número..... la cantidade de.....pesetas.

..... a..... de..... de 19.....

Firmado

Edición y suscripción:

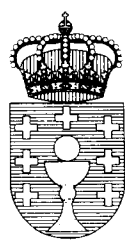
Servicio de Publicaciones del Parlamento de Galicia.
Bajos del Palacio de Rajoy - Santiago de Compostela.
Teléfonos 981/587022 - 587212 - 587412 - 587612.
Suscripción anual: 3.000 ptas. Número suelto: 75 ptas.

NOTA:

A subscrición é anual, por anos naturais. O período da subscrición remata o 31 de decembro de cada ano. As altas producidas durante o ano contaránse, para efectos de cobro, desde o día 1.º de cada trimestre natural, sempre que a data de subscrición sexa anterior a esta.

NOTA:

La suscripción es anual, por años naturales. El período de la suscripción finaliza el 31 de diciembre de cada año. Las altas producidas durante el año se contarán, a efectos de cobro, desde el día 1.º de cada trimestre natural, siempre que la fecha de suscripción sea anterior a esta.

Vol. 0	Regulamento do Parlamento de Galicia
Vol. 1	Estatuto de Autonomía de Galicia Lei da sede das institucións autonómicas Lei reguladora da Xunta e do seu Presidente
Vol. 2	Lei de normalización lingüística
Vol. 3	Lei de limitacións á propiedade nas estradas non estatais de Galicia
Vol. 4	Lei de recoñecemento da galeguidade Lei de Fundacións de interés galego Lei do Consello da Cultura Galega
Vol. 5	Lei de Presupostos da Comunidade Autónoma para 1982 Lei para o incremento dos tipos de taxas de contía fixa Lei de Presupostos da Comunidade Autónoma para 1983
Vol. 6	Lei de sanidade escolar
Vol. 7	Lei de xestión económica e financeira pública de Galicia
Vol. 8	Lei reguladora do Consello Asesor de RTVE en Galicia Proposición de Lei da terceira canle de televisión Lei da Compañía de Radio-Televisión de Galicia
Vol. 9	Lei do Valedor do Pobo Lei de símbolos de Galicia
Vol. 10	Lei do Fondo de Compensación Financeira Lei de Presupostos da Comunidade Autónoma de Galicia para 1984 Lei de asignación de recursos fixados polo R.D. Lei 3/1984 á C.A. de Galicia Lei de Presupostos da Comunidade Autónoma de Galicia para 1985
Vol. 11	Lei de eleccións ó Parlamento de Galicia Lei de gastos electorais
Vol. 12	Lei de ordenación da pesca Lei de ordenación marisqueira Lei de sancións en materia pesqueira, marisqueira e cultivos mariños

Distribúe
GALAXIA
Reconquista, 1 - Vigo
Teléfonos (986) 432100 - 433238

De venda
en librerías